

Pod výše uvedeným názvem se loni 23. a 24. listopadu konala v Německu mezinárodní konference, která se s podtitulem „Výsledky a doporučení pro ochranu zdrojů a biodiverzity na evropských farmách“ zabývala řešením výzev, které před moderní svět staví jednak snaha zajistit dostatek potravin pro rostoucí světovou populaci a na druhé straně oprávněný požadavek na zajištění zdravého životního prostředí a prostoru pro nedotčenou přírodu.

Složení příspěvateľů konference bylo velmi pestré, neboť šlo o vědce, pracovníky ochrany životního prostředí institucionální i praktické, pracovníky zemědělských svazů i praktické farmáře. Celkem na 60 účastníků se sjelo prakticky ze všech zemí Evropské unie a USA. Zabezpečení zázemí a moderování se ujali pracovníci BASF. Česká účast byla velmi reprezentativní a tvořili ji K. Holý z VÚRV Praha, A. Šrámková z ČZU, D. Nerad z BASF, kteří připravili prezentaci na téma „*Vliv kvetoucích pásů na opylovače a užitečný hmyz v regionu intenzivního zemědělství v České republice*“, dále J. Mikulka ze ZD Křečhoř a.s. s příspěvkem „*Struktura zemědělské výroby v úrodné nížinné oblasti České republiky, vliv jednotlivých plodin v zúžených osevních postupech na život divoké zvěře, pěstování biopásů na podporu života v krajině. Zhodnocení aspektů z pohledu reálné farmy*“, RNDr. F. Kamler z VÚVě Dol a V. Jirka s prezentací „*Intenzivní zemědělství versus včelařství*“. Včelařství a ochrana hmyzu a jeho výskyt jako indikátor životního prostředí vůbec byla jedním ze středobodů velké části příspěvků.

Dali hlavy dohromady

Dvoudenní konference byla pracovně velmi intenzivní a časově náročná. Nejprve bylo ve třech skupinách předneseno celkem 30 jednotlivými účastníky připravených příspěvků, které se tématicky pohybovaly kolem výzkumu a praktických výsledků ochrany hmyzu, ptáků, vod či chráněných rostlin v dnešním agroekosystému. Další prezentace se zabývaly představením různých prakticky fungujících poradenských struktur a odborných svazů doporučujících farmářům postupy udržitelného hospodaření, ale i takových, které se snaží vtáhnout veřejnost do dění a ukázat jí zemědělství jako biologicky fungující, pro život nezbytný obor a popularizovat jej. Své příspěvky připravilo i několik prakticky hospodařících zemědělců se svým pohledem na věc.

Následně byli účastníci rozděleni do dalších mezinárodně složených skupin, kde se měli pokusit najít cesty k řešení rovnováhy mezi intenzivním pěstováním rostlin a ochranou životního prostředí. Návrhů se po několika kolech takových porad vyrojily spousty, přičemž pro názornost byly vždy vylepovány na připravené plochy a velikou zajímavostí bylo několik zručných kreslířů, kteří prezentace i výstupy z poradních kroužků okamžitě zachycovali do jakýchsi komiksových kreseb.

Diskuse se z mého pohledu v podstatě nakonec dostala k dvěma způsobům příštího zajištění zemědělství. Tím jedním možná bude intenzivní, ale precizní hospodaření s přesným, přístrojovým, a nezbytně nutným dávkováním průmyslových vstupů s jejich dokladovatelností a dohledatelností. Druhou možnou větví je pak úplný ústup od průmyslového zemědělství směrem k organickým způsobům produkce potravin. Lze předpokládat, že praktickým výsledkem zřejmě bude nějaký kompromis ovlivněný zejména místem a krajinou, kde bude konkrétní produkce realizována.

Potřeba komunikace

Na čem se však shodly všechny debaty, to je potřeba komunikace a intenzivní zjišťování potřeb všech zainteresovaných stran. Zemědělců na jedné straně, výrobců vstupů na druhé straně a taktéž zainteresovaných lidí z ochrany přírody a krajiny, kontroly bezpečnosti potravin a zdraví obyvatel a dalších. Pak je to zajištění většího povědomí veřejnosti o problematice produkce potravin vůbec a taktéž v různých jejích režimech. Dnešní urbanizovaná populace je totiž od zemědělství dost odtržena, avšak pro správné posouzení všech úskalí a požadavků veřejnosti je potřeba ji do znalosti zemědělských procesů opět zapojit. Velmi důležitým prvkem pro zajištění rovnováhy zájmů je tedy komunikace, kterou se společnost BASF SE uspořádáním této konference rozhodla iniciovat pro budoucí trvalou udržitelnost produkce potravin na Zemi.

**Ing. Václav Jirka, foto autor
spolupracovník redakce**

Obrázky:

Obr. 1: Čistá příroda přívětivá pro všechny formy života je nesporným cílem

Obr. 2: Jedním z možných scénářů je přísně precizní aplikace všech vstupů

Obr. 3: Takto shrnul kreslíř prezentaci Intenzivní zemědělství versus včelařství

Obr. 4: Jako jsou pestré tyto úly, tak je potřeba pestré komunikace a diskuse mezi vědci, zemědělci i veřejností